

ձեռն քրոնց հետեւակները անհաշուէի պիտի ըլլային: Եթէ
Կ'ուզուի որ ներկայ առաջադրուած հաշտութիւնը սեւա-
կան կեանք ունենայ, միակ անվրեպ միջոց կայ, այն է՝
Թորթիան վերածել իր սպիական Կայրութեան, ասով քոյ
չի սալու հաւար որ ճակատագրօրէն յիշնայ ընդ սագնասի
մը մեջ՝ որ պիտի վստակէր անոր անքողութիւնը, ընդի իսկ
իւր սպիական ստացուածքները: Ոչ ոք իրաւունք ունի որա-
նալու այն ճշմարիտ վստակը՝ որ կը ծակնուանայ Հայաստանի
էւ հետեւաբար քոյրը փառաբանիրը աշխարհի վրայ: Եթէ
պիտի ըլլար ընդ սպիակներու, բաւական է անկէ անկէնդ
մարդոց ուշադրութիւնը հրաւիրել իրապէս ջանքալիսի փառ-
սաբարդի մը վրայ:

Կ'ուզեն ակնարկել օտ. երեսփոխան Յակոբ Պապիկ-
եանի տեղեկագրին՝ ի. Դասին 1909 Ապրիլի Աստուանի կոն-
քրուներուն: Այս տեղեկագրին գոյութիւնը յայտնի էր, զիտեղի
որ շուր եղած էր թէ սարսաղոյ Պապիկեան դեպքերը ու-
սումնասիրած էր զրի տուած ըլլալու էր իր եզրակացու-
թիւններէն մեկ փակին հանրային ուշադրութեան շնորհիւ
իւր անխոնկեւութեանը հաւար՝ իր կեանքը վրայ տուած էր:
Գաղտնի մեացած էր ընդի իսկ թեւադիր, միջոցիւ իր թուր
պաշտօնակցին՝ Եռուով Քեւազ պէի տեղեկագիրը կ'անշայ-
տուար Չրաղանի պաշտի հրդեհին մեջ: Երկայ պահուն
աւարտուած է գաղտնիքը: Պապիկեանի տեղեկագրին սեւա-
գրութիւնը ձեռքը սկզբնաւ կ'էր անցած Հայերուն՝ որ զայն սպառնել
սալով գաղտնիօրէն ցրուած են, որկէ օրինակ մը ձեռքը ին-
կուած է Թարկի քոյրակցին՝ որ անոր մասին վերջումն
հրատարակած է ընդարձակ մեքթերումներով: Եպատակ յու-
նին անկէց հասարակութեան հրանցնելը կը բարեւ որ ըստ թէ
այդ տեղեկագիրը կը յուսարանէ կարգ մը աջաոռու կետեր:
Աստուանի քոյրերը անհետեւ յարով ցոյց կուտան Կառա-
վարութեան ուղղակի պատասխանատուութիւնը: Այդ Կառա-
վարութիւնը իր ընդիր ընդունուած էր Երթինաս էւ Թեւա-
-